

SANSKRIT

Syllabus For CUET (UG)

YEAR **2025**

CUET UG POWER SERIES

MORE BOOKS + ALL SUBJECTS IN ONE CLICK!

DOWNLOAD

1. शब्दरूपाणि - वाक्येषु विभक्तिप्रयोगः

■ अजन्ता:

बालक, फल, रमा, कवि, मति, वारि, नदी, शिशु, धेनु, मधु, पितृ, मातृ, कर्तृ, सखि, दातृ, नृ, स्वस्, अक्षिगो वधू।

■ हलन्ता:

राजन्, भवत्, आत्मन्, विद्वस्, वाच्, पथिन्, मरुत्, तादृक्, दिश्, धनिन्, पञ्चन्, अष्टन्, नवन्, दशन्।

■ सर्वनामानि

सर्व, तत्, यत्, किम्, इदम् (त्रिषु लिङ्गेषु), अस्मद्, युष्मद्।

2. धातुरूपाणि

■ परस्मैपदिनः

गम्, नम्, अस्, हस्, श्रु, नश्, आप्, शक्, इष्, प्रच्छ्, कृ, ज्ञा, भक्ष्, चिन्त्, नृत्, कथ्, नी, पच्
(लट्, लृट्, लोट्, लङ्, विधिलिङ्ग् इति पञ्चलकारेषु प्रयोगः)

■ आत्मनेपदिनः

लभ्, सेव्, वन्द्, याच् (लट्-लृट्-लङ् लकारेषु)

3. सन्धयः सन्धिविच्छेदाः च

■ स्वरसन्धिः

दीर्घः, गुणः, वृद्धिः, यण्, अयादिः, पूर्वरूपम्।

■ व्यञ्जनसन्धिः

शुत्वम्, षुत्वम्, जश्त्वम्, अनुनासिकः, अनुस्वारः, परसवर्णः।

■ विसर्गसन्धिः

उत्वम्, रत्वम्, लोपः, विसर्गस्थाने स्, श्, ष्।

4. समासाः विग्रहाः च

■ अव्ययीभावः

यथा, प्रति, उप, अनु, निः, सह, अधि।

■ द्वन्द्वः

इतरेतरद्वन्द्वः, समाहारः, एकशेषः।

■ तत्पुरुषः

विभक्तितपुरुषः, कर्मधारयः, द्विगुः, उपपदतपुरुषः।

■ बहुव्रीहिः

5. प्रत्ययः

■ कृत्-प्रत्ययः

क्, कवतु, तव्यत्, अनीय्, शतृ, शानच्, क्तिन्, कत्वा, ल्यप्, तुमुन्, तृच्।

■ तद्वित्-प्रत्ययः

मतुप्, इन्, ठक्, ठज्, त्व, तल्।

■ स्त्री-प्रत्ययौ

टाप्, डीप्।

6. उपपदविभक्तिप्रयोगः

7. भाषिककार्यम्

■ विशेषण-विशेष्यपदचयनम्

■ कर्तृक्रिया-पदचयनम्

■ पर्याय/विलोमपदचयनम्

8. छन्दसां सोदाहरणलक्षणपरिचयः/श्लोकेषु छन्दोऽभिज्ञानम्

■ छन्दांसि – अनुष्टुभ्, इन्द्रवज्ञा, उपेन्द्रवज्ञा, उपजातिः, वंशस्थम्, वसन्ततिलका, मालिनी, शिखरिणी, शार्दूलविक्रीडितम्, मन्दाक्रान्ता।

9. शब्दालङ्काराः अर्थालङ्काराः च

■ शब्दालङ्काराः - अनुप्रासः, यमकम्, श्लेषः।

■ अर्थालङ्काराः - उपमा, रूपकम्, उत्प्रेक्षा, अर्थान्तरन्यासः।

10. संस्कृतसाहित्यस्य सामान्यपरिचयः